

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/409/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240479
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112240479.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v zastúpení doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátom proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, v konaní o náhradu majetkovej škody a priznanie nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

Súd **v y l u č u j e** na samostatné konanie spojené veci pôvodne vedené pod
č. k. 11 C 309/2012, 11 C 308/2012, 11 C 307/2012, 11 C 306/2012, 11 C 305/2012, 11 C
303/2012, 11 C 302/2012, 11 C 301/2012 OS Humenné.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca dňa 27. 9. 2012 doručil žaloby pôvodne vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11 C 301/2012, 11 C 310/2012, 11 C 304/2012, 11 C 309/2012, 11 C 308/2012, 11 C 307/2012, 11 C 306/2012, 11 C 305/2012, 11 C 303/2012, 11 C 302/2012, ktoré boli spojené na spoločné konanie pod sp. zn. 11 C 301/2012 a v ktorých žiadal žalobca zaviazat' žalovaného k náhrade majetkovej ujmy vo všetkých prípadoch vo výške po 125,- EUR, ktorá predstavuje náklady účelne vynaložené v spojení s činnosťou žalobcu pri uskutočňovaní správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, a to za správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému v sume 70,- Eur, udržanie a správu informačného systému 40,- Eur, administratívne spracovanie textov, urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, poštovné, telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15,- EUR.

Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku o náhradu škody. Žalovaný však do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. U žalobcu došlo k porušeniu práva na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ďalej k porušeniu práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6

ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, lebo súdna ochrana mu nebola poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite. Ďalej došlo k porušeniu princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu Okresného súdu Humenné, a to konkrétne princípu legality, ochrany legitímnych očakávaní, ochrany dôvery v právo a právnej istoty. Preto mu patrí právo na náhradu škody a priznanie nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením práv vyššie označených a princípov právneho štátu.

Povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia tejto žiadosti nebola založená vo vzťahu k notárskym zápisniciam a vykonateľným rozhodnutiam rozhodcovských komisií a zmliev nimi schválených. Žalobca disponuje exekučnými titulmi, ktorými sú rozsudky Stáleho rozhodcovského súdu v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení neskorších predpisov. Napriek tomu, že veci nevykazovali prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovali takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, exekučný súd rozhodol o žiadostiach o udelenie poverenia s veľkým omeškaním a o všetkých týchto skutočnostiach sa dozvedel až po doručení upovedomenia o začatí exekúcie.

Náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnil žalobca ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov a základných práv definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu, keď úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu mu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom, zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov a vyvolaná strata zisku zrealizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane žalobcu ako aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Žalovaný žiadal žaloby zamietnuť v celom rozsahu a nepriznať žalobcovi náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2013 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, lebo ide o právne neopodstatnenú žalobu z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok. Podané žaloby sú zmätočné, v žalobách nie sú uvedené spisové značky exekučných konaní, chýbajú relevantné údaje, ako dátum doručenia, podania súdu, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy a pod. Žalobca síce uviedol časť dôkazov, odkazuje na exekučné spisy, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať sám.

Tvrdenie žalobcu, že nemal vedomosť o spisových značkách ním uvádzaných exekučných konaní sa nezakladá na pravde, má charakter klamlivého, zavádzajúceho tvrdenia, pretože sám žalobca uvádza, že mu boli doručené uznesenia exekučného súdu, pričom tieto uznesenia mali byť v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi náležitosti súdnych rozhodnutí označené spisovými značkami dotknutých exekučných konaní. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu (teda nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí), bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosť žalobcu za porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (príkladmo rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 211/2012, IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012). Okrem toho, kto iný ako oprávnený v exekučnom konaní, ktorý si v súvislosti s ním uplatňuje právo na náhradu škody, má mať možnosť a záujem relevantným a jednoznačným spôsobom identifikovať konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda. Pre tieto nedostatky a neúplné podanie žalobcu nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalobca jednak namieta nezákonné konanie v podobe oneskoreného rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov. Nie je zrejmé, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje náhradu škody, keďže v žalobe sa tieto tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, resp. z akých titulov si uplatňuje svoj nárok. Čo sa týka uvádzaných prieťahov v konaní, žalovaný má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že dňa 23. 4. 2012 boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27. 9. 2012 boli na súd doručené žaloby vo veci, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Z citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti (doručenia na príslušný orgán) o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom (§ 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.) ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2 Cz 38/76, uverejnené pod publikačným číslom R 28/1978). Preto má žalovaný za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde.

Napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadostí, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, Ministerstvu spravodlivosti SR bola doručená všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie, nebol ochotný uviesť dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy/ústavné sťažnosti, ani nedoplnil doklady preukazujúce „ohrozenie“ práv zánikom povinného, jeho insolvenčiu, stratou kontaktu s povinným, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy. Vcelku žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. i písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný.

Zákon č. 514/2003 Z. z. ustanovuje nasledujúce všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

Možno pripustiť, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného oneskorene. V prípadoch podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Ak žalobca tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa ustanovenia § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku (keďže podľa tvrdenia žalobcu ku škode/nemajetkovej ujme malo dôjsť tým, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v zákonom ustanovenej lehote). Okrem toho žalovaný poukázal na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že „Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone (porovnaj napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 64/97, na ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje), ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48

ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehotu uvedenú v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).“

Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom od 1. 1. 2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Z uvedených dôvodov žalovaný má za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúcu v existencii prieťahov.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods.2 Ústavy SR, je pritom kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. K záveru o tom, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR (t.j. nie civilný súd v konaní o náhrade škody), dospel napr. Krajský súd v Nitre (sp. zn. 9Co 285/2011).

Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). Teda v prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní môže len Ústavný súd SR. Aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR, z ustanovenia § 53 ods. 1 zákona č. 238/2003 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vyplýva, že ústavnú sťažnosť môže podať fyzická alebo právnická osoba iba v prípade, ak využije všetky opravné a iné účinné právne prostriedky pre ochranu svojich základných práv a slobôd. V zmysle uvedeného, pokiaľ by bolo možné konštatovať existenciu prieťahov a nahradiť nemajetkovú ujmu na základe rozhodnutia všeobecného súdu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., Ústavný súd SR by o takomto nároku nemohol konať, pokiaľ by sa fyzická alebo právnická osoba ešte predtým neúspešne nedomáhala tohto nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (teda prostredníctvom účinného prostriedku

nápravy). Avšak vzhľadom na to, že Ústavný súd SR skúma porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a finančné zadosťučinenie priznáva (bez skúmania, či bol nárok predtým uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z. z.), je zrejmé, že všeobecný súd nemôže konštatovať prieťahy v konaní a priznať za ne náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je preukázaná existencia prieťahov v konaní.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je o. i. nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

Podľa tvrdení žalobcu, tento vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, a to bez ohľadu na dĺžku trvania prieťahov. Ako podstatné zložky vyčíslenej sumy uvádza správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, udržiavanie a správu informačného systému a administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné. Žalobca neuvádza, či predmetné vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. skutočnú škodu alebo ušlý zisk.

V tomto smere žalovaný poukázal na definície týchto kľúčových pojmov: skutočná škoda je trvalé zmenšenie majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje ušlý majetkový prospech, resp. nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať, nebyť škodnej udalosti, s ohľadom na pravidelný beh vecí. Na základe ustálených definícií skutočnej škody a ušlého zisku, žalovaný má za to, že žalobca doposiaľ neunesol bremeno tvrdenia tým, že nekonkretizoval, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk a zároveň žalobcom uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech, a teda logicky nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Žalobca by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Takýto systém musel využívať nielen počas domnelých prieťahov, ale aj pred týmto obdobím, ako aj po ňom, nielen na správu pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcií, ale aj takých, pri ktorých žiadne exekúcie neprebíhali, resp. prebiehali bez namietaných nedostatkov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie je preto účelové.

Žalobca uvádza ako ďalšiu položku majetkovej škody „udržiavanie“ systému. Tu ide taktiež o činnosť, ktorú musí žalobca vykonávať na každodennej báze, najmä pri poskytovaní úverov v takom rozsahu, ako ich poskytuje žalobca, aby sa naplnil účel fungovania spoločnosti daného druhu. Spoločnosť, ktorá sa špecializuje na poskytnutie úverov musí mať informačný systém. Požadovať paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové.

V súvislosti s uvedeným, ako aj s paušálnou sumou na administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné výdaje, je viac ako zrejmé, že si žalobca uplatňuje neprimerané čiastky (najmä s ohľadom, na skutočnosť, že väčšina uvádzaných zaslaných žiadostí o poskytnutie informácií sa mohla hospodárnejšie vykonať aj elektronicky). Na druhej strane, samotný zástupca žalobcu uvádza vo svojom stanovisku k žiadostiam o doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 2. 7. 2012, že „disponuje jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme (návrhy podával elektronicky v automatizovanom procese)“ a že, „návrhy boli spracované v elektronickej forme a súdom boli odoslané v tejto forme rovnako tak elektronicky“. Z tohto dôvodu žalovaný má znovu za to, že uplatňovanie nároku na majetkovú škodu je nepodložené a uplatňovať si 125,- € paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v

opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody zo strany žalobcu a preskúmanie predmetného nároku je znemožnené. Od povinnosti riadne preukázať vznik a výšku škody žalobcu neodbremeňuje množstvo podaných žalôb, ťažkosti pri jej vyčíslení a preukázaní, ani ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva či dôverných informácií, teda skutočností, ktorými žalobca exemplárne nespĺnenie dôkaznej povinnosti odôvodňuje. Na základe všetkých uvedených skutočností je žalovaný toho názoru, že nemôže niesť zodpovednosť a nahrádzať žalobcovi materiálnu škodu tak, ako si ju uplatnil v tomto konaní, pretože žalobca nepreukázal jednak vznik a ani výšku škody.

Žalobca sa ďalej domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v pomernej výške k čiastke 663,88 Eur (čiastka, ktorú v niektorých nálezoch Ústavný súd SR priznal za prietahy na rok) podľa toho, ako dlho trvalo domnelé omeškanie.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

V časti žalobcovho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch poukazuje žalovaný na dve skutočnosti, kde rozhodoval o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 €, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Navyše, pri rozhodovaní Ústavný súd SR vychádzal aj z významu sporu pre žalobcu, pričom v tomto prípade ide o veľkú spoločnosť poskytujúcu úvery fyzickým osobám. Ústavný súd SR prihliada aj na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobca tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa mu priznala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybratých náleзов Ústavného súdu SR, keď predseda súdu nemal možnosť prípadnú nápravu zjednať. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Samotná judikatúra poukazuje na tento aspekt v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011, kde je uvedené, že odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Žalobca uvádza aj „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“, ale tieto nie sú bližšie konkretizované, pričom žalobca neupresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu.

Žalobca zároveň zjavne opomína, že pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené zo žalobných návrhov nevyplýva a z toho dôvodu nie je preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalovaný akcentuje na potrebu zohľadnenia vyššie citovaného ustanovenia, ako aj ustanovenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. Po aplikácii uvedených ustanovení a percepčii skutkových okolností, nemožno dospieť k záveru o potrebe priznať žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade, ak by inak boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V posledných rokoch všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval a v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(20i0) J 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj sťažnosť od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podľa článku 267 ZFEÚ podal Krajský súd v Prešove (Vec C-76/10). Žalovaný dáva do pozornosti obsah textu priloženého listu, pričom poukázal na niektoré výňatky:

„Problémy v spojitosti s týmito praktikami sa týkajú predovšetkým skutočnosti, že zmluvné podmienky sú stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, formulár zmluvy spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. navyše obsahuje časť s názvom Všeobecné podmienky poskytovania úveru (VP), ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa, a/alebo pomerne lagrantne znevýhodňujú spotrebiteľov vo viacerých dôležitých aspektoch, z ktorých niektoré uvádzame ďalej „Celkové náklady úverov poskytovaných spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktoré pozostávajú z úrokov a iných poplatkov, sa javia byť veľmi vysoké. Zdá sa, že prinajmenšom v niektorých prípadoch predstavujú náklady takmer 100% ročne zo sumy získanej od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Najväčšiu časť poplatkov tvoria náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere, ktoré sa javia mnohonásobne vyššie ako poplatky, ktoré si účtujú banky.“

Podľa bodu 6 VP je dlžník povinný zaplatiť v prípade nesplnenia zmluvných záväzkov sankciu vo výške 0,25 % denne.

Podľa bodu 8 VP dlžník môže splatiť veriteľovi dlžnú sumu pred termínom splatnosti, to ho však nezbaňuje povinnosti zaplatiť poplatok (95,6 % z úveru v plnej výške.)

Zásadným problémom je skutočnosť, že predmetné podmienky vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa. Okrem vyššie uvedeného o negatívnej percepcii žalobcu verejnosťou, resp. aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov (napr. Spotrebiteľské centrum) svedčí napr. článok v denníku SME zo dňa 16. 7. 2012, z ktorého vyplýva, že žalobca obišiel zákaz vymáhať pohľadávku exekúciou. Podľa uvedeného článku Okresný súd Prešov označil konanie v prejednávanej veci za mimoriadne závažnú nečestnú činnosť, pričom článok popisuje aj niektoré prípady, keď sa jednotliví spotrebiteľia napokon domohli svojich práv (s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora v Luxemburgu, ktorý poukázal na nezrovnalosti v zmluve, chýbajúcu RPMN a neprimerané sankcie a úroky). Z článku vyplýva aj nemenej významná skutočnosť, že Asociácia predaja, ktorá sa nestotožňuje s konaním žalobcu, vylúčila žalobcu zo svojich radov.

Z popísaného je zrejmé, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé právne vedomie nízkopríjmových osôb.

Nie je možné opomenúť, že v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonávanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práv (povinného v exekučnom konaní). Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonávanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a pod., s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej

činnosti žalobcu považuje žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce. Uvedené vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný zastáva názor, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Zároveň aplikujúc ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného a vnímania doterajšieho pôsobenia žalobcu (ako spoločnosti s negatívnou povestou využívajúcu neprijateľné podmienky), minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré žalobcovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť, nemôže byť žalobcovi priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné okrem existencie nesprávneho úradného postupu/ nezákonného rozhodnutia, vzniku škody či nemajetkovej ujmy, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami.

Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť, ako ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, je priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu.

Keďže žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal ani vznik škody nemajetkovej ujmy, tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom tejto škody a nemajetkovej ujmy, preto takýto návrh je potrebné zamietnuť. Naopak tento stav si žalobca spôsobil sám a to spôsobom vykonávania svojej podnikateľskej aktivity, pasivitou pri obhajovaní svojich práv.

Žalobca i žalovaný sa na ústne pojednávanie, ktoré súd nariadil na 22. 10. 2014 neustanovili. Žalobca žiadal podaním zo dňa 21. 10. 2014 o odročenie pojednávania z dôvodu, že v určenom čase mu prebieha iné konanie vytýčené na ten istý termín pred OS Žilina a jeho klient trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylúčil substitúciu. Súd poznamenáva, že podľa § 119 ods. 1, 2, 6 O. s. p. žalobca nepožiadaval bez zbytočného odkladu o odročenie pojednávania, hoci vedel vopred, že je na ten istý deň určený termín pojednávania na OS Žilina, teda sa skôr dozvedel o dôvode na odročenie pojednávania, ktorý súdu neoznámil, až deň pred pojednávaním 21. 10. 2014. Z tohto dôvodu súd má za to, že tu nie je dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, týmto dôvodom ani nie je požiadavka klienta na osobnej účasti advokáta a vylúčenie substitúcie. Právny zástupca žalobcu mal urobiť všetko preto, aby sa ustanovil na pojednávanie, resp. zabezpečil substitúciu a nezanedbal svoju povinnosť oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu. Súd z tohto dôvodu neuznal dôvod na odročenie pojednávania, neodročil pojednávanie, ale postupoval podľa § 101 ods. 2 O.s.p.

Žalovaný taktiež ospravedlnil svoju neúčast' a súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti s tým, že poukázal na obsah svojho písomného vyjadrenia k podanej žalobe.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, pripojenými spismi 21/Er180/2011 Okresný súd Humenné a 12Er/731/2010 Okresný súd Humenné a zistil tento s k u t k o v ý s t a v :

Zo spisu 21Er/180/2011 mal súd preukázané, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý dňa 16. 3. 2011 doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu: rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, č. k. SR 11367/10, ktorý vydal Slovenská rozhodcovská, a. s. dňa 2. 12. 2010 a ktorý sa stal právoplatným dňa 31. 1. 2011 a vykonateľným dňa 3. 2. 2011 vo veci oprávneného: Pohotovosť, s.r.o. Bratislava proti povinnému: D. R., o vymoženie 478,- EUR istiny s príslušenstvom pod sp. zn. Ex 3467/11. Exekučný súd v Humennom dňa 25. 3. 2011 vyzval oprávneného, aby predložil Zmluvu o úvere, špecifikoval zmluvné pokuty, úroky kapitalizované a úroky z omeškania, ak tvoria súčasť istiny Rozhodcovského rozsudku, preukázal pri akej RPMN bola zmluva uzatvorená, uviedol, čo tvorí sumu nad skutočne poskytnutú výšku úveru, uviedol, koľko finančných prostriedkov bolo povinnému reálne poskytnutých a čo tvorí suma nad 350,- EUR, predložil históriu splácania úveru. Oprávnený dňa 3. 6. 2011 zaslal odpoveď a súd následne dňa 8. 7. 2011 vydal uznesenie, ktorým žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Voči tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený dňa 1. 8. 2011. Krajský súd v Prešove v odvolacom konaní dňa 20. 10. 2011 vydal uznesenie, ktorým uznesenie súdu I. stupňa zrušil a vrátil na nové prejednanie, rozhodnutie a ďalším uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 19. 1. 2012 žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 7. 3. 2011, sp. zn. Ex 3467/2011 v časti o vymoženie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 478,- EUR od 30. 6. 2010 do zaplatenia zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 3. 2012. Ďalším uznesením zo dňa 15. 3. 2012 exekučné konanie v časti o vymoženie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 478,- EUR od 30. 6. 2010 do zaplatenia zastavil. Prípisom zo dňa 17. 4. 2012 vydal poverený sudca referát, ktorým uložil vydať poverenie pre súdneho exekútora v časti istinu, úroku z omeškania a trov rozhodcovského konania a trov exekúcie v zmysle návrhu na čl. 2. Dňa 7. 5. 2012 súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému na vymoženie 478,- EUR, úroku vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 13. 9. 2010 do zaplatenia, trov rozhodcovského konania vo výške 175,88 EUR a trovy exekúcie.

Zo spisu 12Er/731/2010 mal súd preukázané, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý dňa 31. 8. 2010 doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu: rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, č. k. SR 15952/09, ktorý vydal Slovenská rozhodcovská, a. s. dňa 19. 11. 2009 a ktorý sa stal právoplatným dňa 4. 1. 2010 a vykonateľným dňa 7. 1. 2010 vo veci oprávneného Pohotovosť, s. r. o. Bratislava proti povinnej O. C., o vymoženie 844,42 EUR istiny s príslušenstvom pod sp. zn. Ex 10042/10. Exekučný súd prípisom zo dňa 28. 9. 2010 vyzval oprávneného, aby predložil blankozmenku uzatvorenú medzi oprávneným Pohotovosť, s. r. o. a povinnou Irenou Dáňovou zo dňa 21. 11. 2008. Po predložení tohto listinného dôkazu prípisom zo dňa 8. 12. 2010 Okresný súd Humenné vyzval Rozhodcovský súd o predloženie spisového materiálu vo veci rozhodcovského konania a po jeho predložení vydal dňa 1. 6. 2011 uznesenie, ktorým žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 7. 2011. Následne vydal uznesenie dňa 23. 8. 2011, ktorým exekučné konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 12. 2011.

Ostatné spisy v Er konaní o vydanie poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie sa nepodarilo zabezpečiť z dôvodu, že sa vo veciach koná, resp. sa nachádzajú na odvolacom, či Najvyššom súde SR.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z viacerých dôvodov, v prvom rade namietol procesné pochybenia zo strany žalobcu, keď žalovaný neuviedol spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody.

Vo všeobecnosti žalovaný namietal, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám.

Tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaní sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu, príkladmo pod sp. zn. IIÚS211/2012, IVÚS366/2012 a IVÚS374/2012.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že nie je splnená základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti žalobcu.

Žalovaný poukázal na to, že dňa 23. 4. 2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27. 9. 2012 boli doručené Okresnému súdu žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom stanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. 2Cz38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok.

Žalovaný zdôraznil, že žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosti o predbežné prerokovanie predmetných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočností podstatné pre prerokovanie nároku.

Nakoľko žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, nepovažuje tento za predbežne prerokovaný v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z..

Čo sa týka splnenia atribútov pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle uvedeného zákona, je potrebné vychádzať zo znenia exekučného poriadku, v zmysle ktorého pre posudzovanie exekučného titulu rozhodcovského rozsudku neplatí stanovená 15-dňová lehota na udelenie poverenia, prípadne na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, ak táto bola na súde podaná po 1. 6. 2011.

Pred 1. 6. 2011 v zmysle ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku tento znel vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisii a zmierov nimi schválených.

Poukázal na to, že v samotnej dôvodovej správe k novelizovanému ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku je uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul sa osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný zbor Slovenskej republiky.

Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová rozhodnutí rozhodcovských súdov predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto zákona.

Argumentácia žalobcu je v interpretácii toho, čo zamýšľa zákonodarca nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred dňom 1. 6. 2011.

Zároveň žalovaný poukázal na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prietahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom

sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

K žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu žalovaný uviedol, že vnútroštátny súd má v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR IVÚS60/2011, uznesení NS SR pod sp. zn. 3Cdo 146/2011, 3Mcdo11/2010 a 5Cdo291/2010 povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy.

Žalovaný okrem iného poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR IÚS16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy, ústavný súd síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno pokladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné s poukazom na vyššie uvedený článok Ústavy.

Zároveň konštatoval, že zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nedošlo k porušeniu právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu a keďže nebola konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, nemôže ísť v danom prípade o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Žalobcovi vytýkal, že nepreukázal podanie sťažnosti na prietahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a preto nemôže byť preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahu, ktorý môže konštatovať len Ústavný súd. Poukázal na to, že žalobca nepreukázal vznik škody v uplatnenej výške, existenciu dlžníka a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Podľa žalovaného nie je pravdivé tvrdenie, že nie je možné vymôcť pohľadávku od dlžníka ako aj tvrdenie, že rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti poverenia spôsobuje nevyožiteľnosť pohľadávky.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a bod 1 zák. č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti

poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 41 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.5.2010, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z., podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

- a) rozhodnutí orgánov Európskej únie, 4e)
- b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul, 4ea)
- c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,
- d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,
- e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených,
- f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste,
- g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených týmito orgánmi,
- h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, a vo veciach verejného zdravotného poistenia,
- i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon,
- j) dokladov vydaných podľa právneho predpisu platného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o vymáhanie pohľadávky podľa osobitného predpisu.4eaa)

Podľa § 41 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z. z., ak záväzok v notárskej zápisnici podľa odseku 2 písm. c) vznikol z právneho úkonu, predmetom ktorého bolo poskytnutie peňažných prostriedkov, môže sa exekúcia týkať iba sumy predstavujúcej poskytnuté peňažné prostriedky a úrokov z omeškania. Inak sa záväzok v notárskej zápisnici nemôže týkať zmluvných pokút.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z., exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z., súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 zák. č. 233/1995 Z. z., ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 4 zák. č. 233/1995 Z. z., odseky 1 až 3 sa nepoužijú v konaní o výkon rozhodnutia, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné trovy súdneho konania.

Podľa § 44 ods. 5 zák. č. 233/1995 Z. z., ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade cudzieho rozhodnutia, súd doručí návrh na vykonanie exekúcie povinnému do vlastných rúk. Ak povinný do 15 dní od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie nepodá návrh na samostatné uznanie cudzieho rozhodnutia, súd poverí exekútora, ak sú splnené podmienky podľa odseku 2, aby vykonal exekúciu.

Podľa § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z., poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje označenie

- a) súdu, ktorý poveruje exekútora vykonaním exekúcie,
- b) exekútora, ktorý je poverený vykonaním exekúcie,
- c) exekučného titulu a orgánu, ktorý ho vydal,
- d) oprávneného a povinného,
- e) vymáhaného nároku,
- f) prípadne potvrdenie o vykonateľnosti cudzieho exekučného titulu.

Podľa § 44 ods. 7 zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom, poverenie na vykonanie exekúcie obsahuje okrem náležitostí podľa odseku 6 aj výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov podľa § 197 ods. 3.

Podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z. z., oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zák. č. 233/1995 Z. z., súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci ako aj v spojených veciach si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote vrátane skutočností, že exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, v danom prípade rozsudkov rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu

spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 1. 6. 2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom súd uvádza, že v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je oprávnený exekučný súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení z dňa 9. 12. 2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vydanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z dňa 29. 3. 2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd v danej veci poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IVÚS606/2012 zo dňa 14. 12. 2012, v ktorej sa zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci ako vo vzťahu k namietanému porušeniu postupu Okresného súdu v Prešove, a to porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pred Okresným súdom v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 15Er 684/2011.

Podľa zistení Ústavného súdu bola Okresnému súdu dňa 15. 8. 2011 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, na vykonanie exekúcie, kedy 16. 4. 2012 súd vyzval žalobcu na predloženie rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola predložená 4. 5. 2012 a uznesením zo dňa 5. 10. 2012 bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zistenia poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu IÚS63/00).

Ústavný súd poukázal na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Uviedol, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase už 15-dňová lehota od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie.

V uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c), a), d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomnosti, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie.

V čase rozhodovania pred Ústavným súdom bolo už o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodnuté a doba rozhodovania o tejto žiadosti v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď Ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľ podávala žiadosti o udelenia poverení na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažovala všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je možné považovať za ústavne akceptovateľné.

Z uvedeného dôvodu bola sťažnosť sťažovateľa - žalobcu odmietnutá ako neopodstatnená.

S poukazom na citované rozhodnutie ÚS SR nebolo možné konštatovať zbytočné prietahy v konaniach exekučného súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR vo veciach vedených pod sp. zn. 12Er/731/2010 a 21Er/180/2011 Okresný súd Humenné, keď ako vyplýva z nálezu ÚS SR zavedeného do exekučného poriadku od 1. 6. 2009 bol súd povinný preveriť prípadnú existenciu dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomnosti, ktoré nie sú prílohou na vydanie exekúcie, napr. rozhodcovské zmluvy, resp. doložky.

V uvedených veciach exekučný súd konal sústredene bez prietahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom v predmetných spojených žalobách nezodpovedá skutočnosti.

V uvedených veciach bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovské rozsudky, ktoré boli podkladom pre ich vykonanie nezavazujú povinných na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom.

Ak rozhodcovský rozsudok týmto zákonným ustanovením odporuje, uvedené nedostatky predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania exekúcie na jeho základe. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť uvedenej exekúcie nie je takej povahy, aby bolo možné v daných veciach vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Súčasne súd uvádza, že ohľadom žalobcom tvrdených prietahov v predmetných veciach neboli vedené žiadne disciplinárne konania a neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní a ani nerozhodoval Ústavný súd, či Európsky súd pre ľudské práva.

Zároveň mal súd za preukázané, že bol opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadostí súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetných exekučných konaniach skúmal, či bola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva.

Najvyšší súd SR pod sp. zn. 6Cdo135/2012 zo dňa 5. 12. 2012, 5Cdo375/2012 ako aj Ústavný súd ČR pod sp. zn. 3ÚS 562/2012 zo dňa 24. 10. 2013 zaujali stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Uvedené rozhodnutia v odôvodnení poukázali už na uznesenie NS SR zo dňa 13. 10. 2011 pod sp. zn. 3Cdo146/2011, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že vychádza z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j., či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia základných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol alebo nebol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky a takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia.

Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle ust. § 42 ods. 2 Exekučného poriadku okrem iného zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzatvorená platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok akoby právny úkon uzavretý nikdy nebol.

Na základe uvedeného dovolací súd vyvodil záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má preto dostatok skutkových a právnych poznatkov, je oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu, t. j. ex offo skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená platne a ak zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na neplatnej rozhodcovskej zmluve, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov preto, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že postup exekučného súdu v predmetných exekučných veciach nebol posudzovaním vecnej správnosti rozhodcovského súdu a nesmeroval ani k zrušeniu tohto rozhodnutia, ale iba realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vo vzťahu posúdenia, či exekučný titul - rozhodcovský rozsudok je alebo nie je v rozpore so zákonom.

V prípade, ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by tak rozhodnutie majúce charakter tzv. ničotného právneho aktu.

Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti, keďže toto oprávnenie nesporne vyplýva z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, ako to bolo konštatované vo vyššie uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR. V danom prípade bol plne opodstatnený a zákonný

postup exekučného súdu, ktorý pri podaných žiadosiach súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzatvorená platne.

Záver exekučného súdu, že rozhodcovská doložka v danom prípade núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom - žalobcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto uvedené neplatné zmluvné dojednanie nemohlo založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovské rozsudky, ktoré boli podkladom vyššie uvedených exekučných konaní, a preto správne exekučný súd postupoval, ak tieto považoval za nevykonateľné.

Nakoľko exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zistil, že exekučné tituly vo forme rozhodcovských rozsudkov predložených žalobcom ako oprávneným boli vydané v rozpore so zákonom dospel k správne záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia a žiadosť exekútora zamietol. V predmetných exekučných veciach zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo realizované za situácie, že pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady.

Uvedeným postupom exekučný súd neposudzoval vecnú správnosť rozsudku rozhodcovského súdu a ani nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia a ani si neosvojoval postavenie odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či predložené rozhodcovské rozsudky sú vykonateľným exekučným titulom a či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednávať dané spory.

Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju rozhodcovský súd vyriešil a aj v rámci exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky (IVÚS78/2011, uznesenie NS SR 6Cdo105/2011, 5Cdo375/2012, 6Cdo135/2012).

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci v zmysle ust. § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku patrí k procesným podmienkam konania a ich existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu a tých istých osôb.

Totožný predmet konania je daný vtedy, ak ide o ten istý nárok vymedzený petitom vyplývajúci z rovnakých skutkových tvrdení, za akých už bol pôvodne uplatnený. O totožnosť účastníkov konania ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi, prípadne v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie však netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdnemu sporovému konaniu totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie (uznesenie NS SR z 5.12.2012 pod sp. zn. 6Cdo135/2012).

Aj zo záverov rozhodnutia NS SR z 27.5.2013 pod sp. zn. 3Cdo 227/2012 a rozhodnutia NS SR 6Cdo135/2012 zo dňa 5. 12. 2012 je možné vyvodiť jednoznačný záver, že rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania, a preto nim nemôže byť založená prekážka tzv. duplicitnej exekúcie. Ani ničotné rozhodnutie rozhodcovského súdu nevyvoláva žiadne právne účinky, a preto nemôže byť prekážkou veci rozhodnutej.

Keďže v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom postupe exekučného súdu v predmetných exekučných veciach, nepreukázaním, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia došlo neprípustným preskúmaním exekučného titulu vrátane porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov vydaním rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia podľa tvrdenia žalobcu zákonom určenej, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Rovnako ako pri nároku na náhradu škody je povinný poškodený nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočností, na základe ktorých bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik ako aj rozsah ujmy. Podľa názoru súdu doba, ktorá v predmetných veciach uplynula od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia exekučnému súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom až do doručenia uznesenia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti exekútora nemohla negatívne zasiahnuť žalobcu ani vyvolať riziko ohrozujúce konečné vymożenie pohľadávky, keďže exekučným titulom v danej exekučnej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu v spotrebiteľských veciach, pričom v iných exekučných konaniach žalobcu ako oprávneného bola už skôr spochybnená právomoc rozhodcovského súdu určeného žalobcom na vydanie rozhodcovských rozsudkov z úverových zmlúv nim poskytovaných vo vzťahu k spotrebiteľom.

Žalobca tak nepreukázal ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma a nároky, ktoré sú uplatnené sú hypotetické. Nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody a teda neunesol dôkazné bremeno. Súd poznamenáva, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil.

Taktiež nie sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 3 zák. 514/2003 Z. z. a dôvody uvádzané žalobcom súd považuje za irelevantné. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobca je právnická osoba. Žalobca nepreukázal ani zánik svojich podnikateľských aktív, nie je možné v tejto súvislosti nezohľadniť samotnú podnikateľskú činnosť žalobcu, ktorú súd považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi tak, že si žalobca uplatňuje nároky na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu, keď škoda mu vznikla pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite, ktorou bola nútená sa zaoberať aj Európska komisia, ktorá v mnohých smeroch konštatovala porušenie práv spotrebiteľov. Z týchto dôvodov súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný, ktorý bol úspešný a ktorému vzniká nárok na náhradu trov konania, si tieto trovy konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že ani jeden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd vylúčil na samostatné konanie žaloby vedené pôvodne na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11 C 309/2012, 11 C 308/2012, 11 C 307/2012, 11 C 306/2012, 11 C 305/2012, 11 C 303/2012, 11 C 302/2012, 11 C 301/2012 vzhľadom na to, že sa nepodarilo zabezpečiť príslušné exekučné spisy, resp. je potrebné vo veciach vykonávať ďalšie dokazovanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.